
RECENZE

BIOPHARMACEUTICS AND PHARMACOKINETICS

NOTARI, R. E., De YOUNG, J. L., ANDERSON, R. C.
An introduction (Second edition, revised and expanded)
New York, Marcel Dekker, Inc., 1975, 285 pp.

Již druhé vydání této knihy prozrazuje, že jde o publikaci žádanou a velmi potřebnou jak pro studenty biofarmacie, tak pro pracovníky z příbuzných lékařských oborů, kteří se zabývají otázkami farmakokinetiky léčiv.

Jak zdůrazňuje v předmluvě R. E. Notari, jeden z autorů, text publikace, zejména té části, jež se zabývá principy farmakokinetiky, je uspořádán téměř jako programovaný učební text. To znamená, že každý nový princip je nejprve stručně popsán a je doložen logicky zdůvodněnými pracovními rovnicemi. Takovým-

to způsobem je kompletně řešen každý problém včetně rozvahy o praktickém významu. Podle názoru autorů, při použití této knihy i studenti méně zdatní v matematice jsou schopni řešit farmakokinetické problémy u jedno- až dvoukompartimentových modelů.

Ve druhém vydání byly přepracovány kapitoly Rychlostní procesy v biologických systémech (kap. 2) a Principy farmakokinetiky (kap. 3), aniž co ztratily na své původní obsahové náplni a přehlednosti.

Kapitola 2 obsahuje nyní farmakokinetické

modely a základní kinetiky potřebné pro jejich pochopení.

Třetí kapitola zahrnuje metody a diskusi k výpočtu farmakokinetických parametrů, jmenovitě invazní konstanty, biologického poločasu, koncentrace farmaka v biologických systémech, clearance a rychlostní eliminační konstanty.

Ve čtvrté kapitole s názvem Klinické aplikace farmakokinetických parametrů jsou objasněny faktory ovlivňující enterální resorpci látek, protražované formy dávkování a postup při výpočtu možné koncentrace v krvi po opakovaném podávání farmaka. Kapitola je doplněna o schéma dávkového režimu u pacientů s oslabenou renální funkcí, což je zvlášť důležité při léčebném použití látky, která se vyznačuje úzkým rozmezím bezpečnosti, tedy malým rozdílem mezi minimální efektivní koncentrací a maximální, ještě tolerovanou (bezpečnou) koncentrací. Tato problematika je z praktického hlediska neobyčejně závažná a

lze jen litovat, že není uvedeno více příkladů z oblasti nejčastěji používaných léčiv.

V páté, zcela nové kapitole, nazvané Farmakokinetické aspekty strukturních modifikací při navrhování látek a terapii je použito materiálu z přehledného článku hlavního autora (N. R. E.) v časopise J. Pharm. Sci. Obdobně jako předcházející kapitoly rozebírá na příkladech řadu závažných problémů, které mohou čtenáři usnadnit pochopení probírané látky.

Každá kapitola je opatřena reprezentativním výčtem citací, a některé navíc ještě dodatky. Závěr publikace tvoří seznam použitých zkratek a symbolů a jmenný rejstřík citovaných autorů. Publikace tohoto druhu na našem trhu citelně chybí a lze ji proto doporučit všem, kteří chtějí hlouběji proniknout do problémů farmakokinetiky, která postupně stále více proniká i do klinické praxe.

Doc. MUDr. Vratislav HRDINA, CSc.,
Šimkova 878, Hradec Králové